

Kristdemokrater i Svenska kyrkan
för en Levande kyrka

Förbundets presidium har ordet

Konfliktbetonat kyrkomöte där KR motionerade för att Svenska kyrkan ska uppmärksamma minnesdagen av Förintelsen

Kyrkovalet 2021 utföll på ett sätt som bitvis överraskade. Själva hamnade vi på ungefär samma nivå som förra gången. Vi kom in i några ytterligare pastorat och ökade antalet mandat i kyrkofullmäktige men tappade några mandat i stiftsfullmäktige. I kyrkomötet höll vi ställningarna.

Trots att antalet medlemmar i Svenska kyrkan minskat med 1,5 miljoner medlemmar sedan år 2000 har medial uppmärksamhet, politisk mobilisering och valdeltagande ökat explosionsartat. Vid valet till kyrkomötet röstade 18,4% av kyrkans röstberättigade medlemmar, vilket är en ökning med närmare 55% i jämförelse med valdeltagandet år 2009. Om lika många personer hade deltagit Svenska kyrkans vanliga gudstjänster hade tillgängliga kyrkolokaler i landet inte på långt när räckt till. Valresultatet blev överraskande att de tre politiska partier som ställde upp i kyrkovalet, dvs Socialdemokraterna, Centerpartiet och Sverigedemokraterna, minskade. Framåt gick POSK (Partipolitiskt obundna i Svenska kyrkan) och liberalteologiskt orienterade vänstergrupper, bland andra ÖKA (Öppen kyrka) och Visk (Vänsterpartister i Svenska kyrkan).

I mitten av november avslutades den föregående mandatperioden i kyrkomötet varefter det nyvalda kyrkomötet sammanträdde för ett valsammanträde. Stor uppmärksamhet väckte det avgående kyrkomötet genom att i en av sina sista sessioner besluta om att uppdraga till kyrkostyrelsen ”att lyfta frågan i internationella ekumeniska organisationer, om en granskning av folkrättens tillämpning i Israel och Palestina, och att i en sådan granskning inkludera FN:s apartheidkonvention och Romstadgans skrivningar om apartheid.” Det hela var, som synes, ett ideologiska termer otvetydigt angrepp mot staten Israels legitimitet och ett oblygt öppnande för fortsatta attacker mot Israels

existens som en tillflyktsort för världens judar. Reaktionen blev starka både från biskopsmötet, vilket tog gemensamt avstånd från beslutet, och från många kristna och judiska organisationer.

Genom Karl-Gunnar Svensson bidrog vår kyrkomötesgrupp med en motion om att Svenska kyrkan ska uppmärksamma minnesdagen av Förintelsen, vilken högtidlighålls den 27 januari då befrielsen av Auschwitz inträffade. Det kan tilläggas att FN år 2005 utsåg den 27 januari till internationell minnesdag för Förintelsens offer genom FN:s generalförsamlings resolution om äminnelsen av Förintelsen. Trots detta avlog således kyrkomötet KR:s motion, och befäste därigenom ytterligare sin position såsom totalt ointresserat av det judiska folkets historiska och aktuella situation.

KR har över åren tagit tydlig ställning för Israel. När det anti-Israeliska Kairosdokumentet diskuterades i Kyrkomötet 2012 var Margit Borgström (KR) den enda som stod upp för Israel. I en uppmärksam radiodebatt i Sveriges radios Människor och tro den 23 nov 2012, om samma ämne, debatterade Lennart Sacrédeus (KR) mot Susanne Lindberg Elmgren (S). Lennart Sacrédeus stödde där helhjärtat Israel mot Kairosdokumentets ensidiga fördömande av Israel.

Svenska kyrkans högsta beslutande organ baserar tyvärr inte sin position på Gamla Testamentets texter om Guds eviga löften till Abraham och till Israel. De tycks man inte tro på. Att Israel först skulle förvisas och få bo utspridda bland alla folk och sen åter församlas för att leva i sitt av Gud för evigt givna land ses som antika sagor. Inte som profetiornas uppfyllelse. Vi väljer att följa Guds Ord och välsigna, inte förbanna. Vi välsignar Israel och Jerusalem. Vi välsignar även Mellanösterns alla övriga folk och ber om fred och välstånd för alla.

Susanne Engstad Clarke, Torbjörn Aronson, Fredrik Wallén

2021 års kyrkomöte var som vanligt i två sessionen. Den första skedde digitalt med utskotten och den andra för vi till Uppsala och var med om debatterna på UKK. Det var sista sessionen för denna mandatperiod och direkt efter den följde valsammanträdet då vi fattade beslut om presidiet för kyrkomötet som blev omval samt valberedning och kyrkostyrelsen. Innan kyrkomötet hade gruppledarna haft några möten och tagit fram namnförslag och efter lite givande och tagande fick vi behålla vår ersättarplats i kyrkostyrelsen där Kalle Svensson sitter kvar, liksom Lennart Sacrédeus som revisor och Bertil Olsson som ledamot i Valprövningsnämnden. Men vi kunde inte få dessa platser av egen kraft, inte heller genom ett valteknisk samverkan med Frimodig kyrka, så vi hade tagit kontakt med Borgligt alternativ som vi också gick in i en valteknisk samverkan med.

Det var ganska många motioner som lags fram till 2021 års kyrkomöte, 99 motioner och sex motioner som var kvar från 2020 års kyrkomöte. Våra motioner för 2021 var: Att Svenska kyrkan årligen uppmärksammar 27 januari som en minnesdag för Förintelsens offer (Kalle Svensson), Om möjligheten att få förtroendeuppdrag i fritt vald församling (Kalle Svensson), Distribution av valedlar inför kommande kyrkoval (Bertil Olsson) och Indelningsförändringar inom pastorat och av församlingar som inte ingår i pastorat (Kalle Svensson). Av dessa motioner bifölls Bertil Olssons motion, vilket vi blev väldigt glada för, de andra avlogs. Dessutom hade vi två motioner från förra året: Utvärdering av kyrkomötet 2020 (Kalle Svensson) och Start av kyrklig scout- och idrottsverksamhet (Torbjörn Aronson). Tyvärr avlogs båda. Av våra motioner som avlogs kände vi ändå att det fanns stöd för motionen om 27 januari och motionen om scout- och idrottsverksamhet i

debatten, men tyvärr blev det inte bifall ändå.

Som vi brukar göra vid andra sessionen så började vi med gruppmöte och sedan en trevlig gruppmiddag hemma hos Margit och Rolf Borgström och det var minst lika trevligt denna gång. Sedan följde dagar med debatt och vi var uppe i flera ärenden och talade. Det var många motioner och kyrkostyrelsen hade lagt fram sex skrivelser bl a en skrivelse om revidering av psalmboken. Men den mest uppmärksammade frågan inträffade angående en motion av Anna-Karin Hammar m.fl. "Folkrätten i Israel och Palestina". Ekumenikuskottet hade föreslagit avslag på motionen, men då blev Daniel Tisell (C) fram och föreslog följande: "att ge kyrkostyrelsen i uppdrag att lyfta frågan om att granska folkrättens tillämning i Israel och Palestina, även utifrån FN:s apartheidkonvention och Romstadgans skrivningar om apartheid, i internationella och ekumeniska organ, i synnerhet i Kyrkornas världsråd och Lutherska världsförbundet." Det blev votering och förslaget bifölls med rösterna 127 mot 103, 6 avstod. Flera biskopar var kritiska mot förslaget. Vid senaste kyrkostyrelsen uppdaterades "positions-papperet för rättvis och hållbar fred mellan Israel och Palestina", som antogs 2012 och som ni kan titta på via Svenska kyrkans hemsida, men vad det förslag som kyrkomötet tog kommer att innebära vad gäller ovan nämnda kan jag hänvisa till ärkebiskopens "Öppet brev till Judiska Centralrådet" som också finns på Svenska kyrkans hemsida.

Sedan följde valsammanträdet och före dess avtackade vi de tre som slutade: Anders Novak, Alve Svensson och Torbjörn Arvidsson och välkomnade de tre som tar över: Helen Lindbäck, Kerstin Rossipal och Bo Herou.

Kalle Svensson

Vald ledamöter

Valda ledamöter i kyrkomötet:

Bertil Olsson, Växjö stift
Bo Herou, Lunds stift
Karl-Gunnar Svensson, Göteborgs stift
Kerstin Rossipal, Stockholms stift
Torbjörn Aronson, Uppsala stift

Helén Lindbäck, Luleå stift
Iréne Oskarsson, Linköpings stift
I kyrkomötet har varje ledamot tre valda ersättare som kan kallas in vid förhinder för en ledamot.

Valda ledamöter i Stiftsfullmäktige och kyrkofullmäktige:

Uppsala stift:

Stiftsfullmäktige: Helena Virsén
Danmark-Funbo församling:
Torbjörn Aronson, Hanna Hermansson
Gävle församling: Martina Kyngäs
Ovansjö-Järbo pastorat: Leif Jönsson
Sandvikens pastorat: Benjamin Nordström
Vattholma pastorat: Mattias Bäckman,
Anna-Karin Vaz Contreiras

Linköpings stift:

Stiftsfullmäktige: Fredrik Topplund,
Anders Andersson
Linköpings domkyrkopastorat: Birgitta Waern

Skara stift:

Stiftsfullmäktige: Conny Brännberg,
Håkan Deleskog

Strängnäs stift:

Stiftsfullmäktige: Pernilla Schubert
Salem församling: Pernilla Schubert

Västerås stift:

Stiftsfullmäktige: Lennart Sacrédeus,
Sven Påfveld

Falu pastorat: Anna-Lena Fritzon,
Victoria Palmén

Mora församling: Lennart Sacrédeus,
Göran Granström

Rättviks pastorat: Michael Jacobs

Stora Tuna och Torsångs pastorat:
Jonas Hillerström

Västerås pastorat: Anne-Marie Nyström

Växjö stift:

Stiftsfullmäktige: Eva Stråth, Katarina Åkesson

Jönköpings församling: Ulf Strömberg,
Eva Stråth

Växjö pastorat: Bertil Olsson

Lunds stift:

Stiftsfullmäktige: Lars Lundberg,
Cecilia Engström

Blentarp församling: Bengt-Ola Rydberg,
Linus Dahlström Nilsson

Lövstads församling: Lars Lundberg, Katarina
Persson, Johnny Jönsson, Simon Diaz, Linnéa
Nilsson, Fredrik Hellwig, Kerstin Karlsson,
Peter Hoff

Sjöbo församling: Oscar Räng Olsson, Katarina
Ståhlberg, Susanne Lillås, Anna Olofsson

Göteborgs stift:

Stiftsfullmäktige: Gunilla Svensson,
Karl-Gunnar Svensson

Falkenbergs pastorat: Irene Hedenbjörk

Mölnalds Pastorat: Lar-Gunnar Pålsson,
Joakim Bengtsson

Öckerö församling: Johan Hamnebo, Marie
Börjesson, Andreas Ingemarson, Gunilla
Hamnebo, Bertil Börjesson,
Diana Paduch Abrahamsson

Karlstads stift:

Stiftsfullmäktige: Stig-Arne Persson,
Jan-Åke Jansson

Arvika pastorat: Susanne Engstad Clarke

Brålanda pastorat: Håkan Malmsköld,
Anette van Schie, Per Erik Öst Alf Ydenius,
Anna Johansson

Grums pastorat: Erik Lindberg

Karlstads pastorat: Ulf Danielsson,
Kjell Gillberg

Härnösands stift:

Stiftsfullmäktige: Ulla-Britt Sundin,
Birgitta Sedin

Luleå stift:

Stiftsfullmäktige: Max Fredriksson,
Helén Lindbäck

Luleå Domkyrkoförsamling: Lars Palo,
Ulf Viklund

Nederluleå församling: Conny Sundström,
Maria Selin

Nordmalings församling: Mikael Fredlander,
Karin Gustafsson, Patrik Öberg

Sävar-Holmöns församling: Assar Karlsson

Södra Lapplands pastorat: Max Fredriksson,
Carina Nygren, Agneta Thellbro,
Katarina Norberg, Roland Gustafsson

Umeå pastorat: Torbjörn Arvidsson

Stockholms stift:

Stiftsfullmäktige: Kerstin Rossipal,
Elisabet Åslund Hillbratt

Adolf Fredriks församling: Stephan Andrén

Botkyrka församling:
Ewonne Ekmyr Göransson

Farsta församling: Sofia Modigh, Lars Hultqvist

Haninge pastorat: Elisabet Åslund Hillbratt

Hedvig Eleonora församling:
Thomas Zakrisson, Mikael Hellberg

Huddinge församling: Pia Berkman,
Kaija Jansson

Hässelby församling: Carina Franke, Joel Gren

Högalids församling: Thomas Dahl

Järfälla församling: Ronny Gilderskär

Nacka församling: Malin Gunnesson,
Martin Gunnesson

Oscars församling: Stefan Swärd

Solna församling: Olle Rosén

Sundbybergs församling: Maritta Hellström

Vantörs församling: Pehr A Waern,
Harriet Roosmark

Vällingby församling: Fredrik Wallén,
Eva Vidén Cross, Susanne Wallén

Västerleds församling: Kerstin Rossipal

I varje fullmäktigeförsamling, där vi har
ledamöter har vi minst två ersättare (under för-
utsättning att det fanns tillräckligt med namn
på valsekeln)

Förbundsstyrelsen

Förbundsordförande

Susanne Engstad Clarke, Karlstads stift
073-625 91 19
sec@enlevandkyrka.se

1:e vice ordförande

Torbjörn Aronson, Uppsala stift
torbjornaronson@hotmail.com

2:e vice ordförande

Fredrik Wallén, Stockholm stift
fredrik.wallen@sll.se

Ledamöter

Cecilia Engström, Lunds stift
cecilia.engstrom@kristdemokraterna.se

Katarina Åkesson, Växjö stift
kinahylte@yahoo.se

Lars Palo, Luleå stift
lars_palo@gmail.com

Bertil Olsson, Växjö stift, Kassör
bertil.olsson@enlevandkyrka.se
070-675 46 46
Köpmannagatan 6
363 44 LAMMHULT
Bankgiro 5729- 6048

Sven Påfvells, Västerås stift
sven.pafvells@gmail.com

Iréne Oskarsson, Linköpings stift
irene.oskarsson@kristdemokraterna.se

Helena Vådegård, Västerås stift
helena.vadegard@hotmail.com

Anders Andersson, Linköpings stift
anders.andersson@kristdemokraterna.se

Ersättare

Sture Eriksson, Luleå stift
sture.eriksson@me.com

Per Sundin, Härnösands stift
per.sundin@gmail.com

Ewonne Ekmyr Göransson, Stockholms stift
ewonne.goransson@bredband.net

Margit Borgström, Uppsala stift
margit.borgstrom@gmail.com

Håkan Deleskog, Skara stift
hakan.deleskog@telia.com

Adjungerade

Karl-Gunnar Svensson, Gruppledare för kyrkomötesgruppen
kalle.svensson@svenskakyrkan.se

Levande församlingliv efterlyses

Alla medlemmar inbjudes härmed att skriva i vårt medlemsblad om något som händer (har hänt) i era församlingar för att stärka ett levande församlingliv och nå människor med evangeliets budskap.

Maila artiklar till någon i redaktionskommittén så publicerar vi dem i mån av plats.

Kristdemokrater i Svenska kyrkan
för en Levande kyrka

Ansvarig utgivare: Susanne Engstad Clarke
Redaktör: Bertil Olsson
070-675 46 46, bertil.olsson@enlevandkyrka.se
Övriga i redaktionskommittén:
Lennart Sacrédeus och Lars-Erik Prosnén

Hitta din kontakt i stiftskretsarna

Göteborg

Bankgiro 5876-9654

Karl-Gunnar Svensson, 076 - 677 32 33
kalle.svensson@svenskakyrkan.se

Härnösand

Birgitta Sedin, 070 - 654 72 89
birgitta.sedin@sensus.se

Karlstad

Bankgiro 399-6808

Stig-Arne Persson, 076 - 051 87 00
stig-arne.persson@enlevandekyrka.se

Linköping

Per Larsson, 070 - 288 21 34
per.larsson@kristdemokraterna.se

Luleå

Sture Eriksson, 070-619 60 43
sture.eriksson@me.com

Lund

Bankgiro 822-1038

Bo Herou, 070 - 836 53 25
Bo.herou@onslunda.nu

Skara

Håkan Deleskog, 0520-732 27
hakan.deleskog@telia.com

Stockholm

Plusgiro 43 61 22-6

Ewonne Ekmyr-Göransson, 073 - 0476347
ewonne.goransson@bredband.net

Strängnäs

Pernilla Schubert, 070-747 40 11
pernilla.schubert@kristdemokraterna.se

Uppsala

Iris Denstedt-Stigzelius, 070 - 517 60 31
iris.ds@gmail.com

Västerås

Lennart Sacrédeus, 070-630 10 53
lennart.sacredeus@mora.se

Växjö

Bankgiro 730-0148

Bertil Olsson, 070 - 675 46 46
bertil.olsson@enlevandekyrka.se

Visby

I Visby stift har vi ingen stiftskrets.
Bertil Olsson, 070-675 46 46
bertil.olsson@enlevandekyrka.se

Förbundets bankgiro 5729-6048 används för de stiftskretsar som inte har eget bank-eller plusgiro.

Våra ledamöter i kyrkomötet:

Torbjörn Aronson, Uppsala stift
torbjornaronson@hotmail.com

Irène Oskarsson, Linköpings stift
irene.oskarsson@kristdemokraterna.se

Bertil Olsson, Växjö stift
bertil.olsson@enlevandekyrka.se

Bo Herou, Lunds stift
haradsdomaregarden@gmail.com

Karl-Gunnar Svensson, Göteborgs stift, Gruppledare
kalle.svensson@svenskakyrkan.se

Helen Lindbäck, Luleå stift
helen_prast@hotmail.com

Kerstin Rossipal, Stockholms stift
kerstin.rossipal@gmail.com

B

Returadress: Kristdemokrater för En levande kyrka, c/o B Olsson, Köpmannagatan 6, 363 44 LAMMHULT

*Inbjudan och kallelse till
Förbundsstämma 29/4-1/5 2022
Stiftsgården Rättovik*

Fredag 29/4

17:00 Middagsbuffé, stiftsalen.

19:15 Förbundsstyrelse sammanträde, inleds med andakt, Kapellet.

20:15 Kvällsté.

Lördag 30/4

08:00 Frukostbuffé, stiftsalen.

09:00 Kappellet, andakt.

09:15 Stämmoförhandlingar

10:15 Fm kaffe

10:30 Föreläsning, Mats Nyholm , Direktor S:ta Clara kyrka.

12:00 Lunchbuffé

13:00 Forts stämmoförhandlingar

14:30 Em kaffe,

15:00 Forts stämmoförhandlingar

17:00 Middagsbuffé.

18:45 Ev forts stämmoförhandlingar

20:15 Kvällsté

Söndag 1/5

08:00 Frukostbuffé.

10:00 Mässa, kapellet.

Avresa

Anmälan till förbundsstämman senast 15/3, till sec@enlevandekyrka.se